

De nuchtere kijk van Goeree-Overflakkee

Senior beleidsadviseur maatschappelijke ontwikkelingen bij de gemeente Goeree-Overflakkee Meis Broeders is een van de bedenkers van de campagne *Laten we nuchter blijven*. Dit onderdeel van de al eerder opgezette aanpak *Opgroeien in een kansrijke omgeving* is bedoeld om ouders bewust te maken en te helpen het gesprek met tieners te laten aangaan over alcoholgebruik. "Als ouder heb je daar wel degelijk invloed op", stelt ze.

TEKST: FRANK VAN WIJCK BEELD: PIXABAY/DIVAKARAN_L_S

Een goede twintig jaar geleden deden zich op Goeree-Overflakkee kort na elkaar incidenten voor waarin alcohol en drugs een rol speelden. Dit vormde voor de gemeente, de partijen in verslavingspreventie en de kerken de aanzet tot het op preventie gerichte project Het geheim van Goeree. Toen in 2018 het beeld ontstond dat de problematiek onder de jeugd weer toenam, werd op initiatief van Moedige Moeders een rioolwateronderzoek gehouden. "Daaruit kwam naar voren dat er veel speed gebruikt werd. We konden alleen niet zien door wie", vertelt Broeders. "Het ging echt om gebruik en de behoefte om te komen tot een effectieve aanpak tegen middelengebruik en bijbehorende problematiek was onontkoombaar. Als oplossing is niet alleen preventie nodig, stelde de gemeente, maar ook interventie en het tegengaan van ondermijning van de criminaliteit die hierin een rol speelde."

Er moest een integrale aanpak komen tegen middelengebruik. "Echt van nul tot honderd", zegt Broeders, "om ook het alcoholgebruik onder alle generaties tegen te gaan. Maar niet alleen alcohol, ook drugs-, geneesmiddelen-, gok- en tabaksverslaving. Alles waarbij het gebruik leidt tot disfunctioneren van het individu, dat was de insteek. Die hebben we op Goeree-Overflakkee vormgegeven onder de noemer SamenZien. We zijn ons er terdege van bewust dat het onmogelijk is voor onze gemeente om onze doelen zelfstandig te bereiken. Dit vereist een gezamenlijke inspanning met alle relevante partijen op ons eiland. Daarom zetten we ons in voor een brede samenwerking met deze stakeholders om onze ambities te realiseren."

De kraan dicht

Met een focus op tabak, alcohol en drugs werd gekozen voor een opzet gericht op 'de kraan dichtdraaien' op een

leeftijd waarop de jeugd hiervoor nog beïnvloedbaar is. Het Trimbos Instituut was op dat moment als bezig om een integraal preventieprogramma te ontwikkelen op basis van het IJslands preventiemodel. "Dit ging uit van een omgevingsaanpak", vertelt Broeders. "De gedachte ervan was: als je in het gezin, de school, de vrije tijd en de vriendengroep kunt komen tot gedragsverandering, verander je het gedrag van de jongeren ook. Dit heeft zich in IJsland bewezen en het Trimbos Instituut heeft dit voor Nederland vertaald naar *Opgroeien in een kansrijke omgeving*. Inmiddels is dit ingebed in het Gezond en Actief Leven Akkoord en krijgt het dus steeds meer aandacht."

"De eerste reactie is al snel dat alcohol erbij hoort."

Vooraf alcohol

In samenwerking met de GGD is een vragenlijst opgezet voor de klassen twee en vier van het middelbaar onderwijs. "Daaruit bleek dat het met het harddruggebruik redelijk meevalt", vertelt Broeders. "maar het alcoholgebruik blijkt al op jonge leeftijd heel gewoon te zijn. Bovendien: de ouders vinden het ook gewoon en faciliteren het vaak zelfs."

Dit was de basis voor de campagne *Laten we nuchter blijven*. Broeders: "Niet met de verwijtende vinger van 'Gij zult niet...', maar met als uitgangspunt met elkaar en met de kinderen het gesprek aan te gaan over alcoholgebruik.

De eerste reactie is al snel dat alcohol erbij hoort. En van de ouders: 'Wij zijn ook gewoon groot geworden'. Het is dan ook heel moeilijk om het bespreekbaar te maken op een manier die niet belerend is, maar die wel leidt tot een maatschappelijk debat. Veel mensen weten inmiddels wel wat de gevolgen van alcoholgebruik zijn, maar het is niet altijd eenvoudig om de feiten en de fabels van elkaar te onderscheiden. Die zetten we daarom op de website www.latenwenuchterblijven.nl heel helder op een rij.

Ook geven we op de site tips om het gesprek aan te gaan, openingszinnen bijvoorbeeld. Die tips zijn soms heel simpel en misschien zelfs een open deur, maar het gaat erom dat ze werken. De tip om er even over te beginnen terwijl je als ouder en kind samen de hond uitlaat bijvoorbeeld. Dan maak je het minder gedwongen dan wanneer je er echt voor gaat zitten. Je kunt dan een beeld krijgen van wat het kind al weet over het onderwerp en hoe het er bij vriendjes aan toegaat."

"Onderzoek toont aan dat duidelijke regels stellen wel degelijk invloed heeft op het gedrag van kinderen. Ondanks dat sommige ouders dit betwijfelen, willen wij als gemeente hen bewust maken van hun impact en bieden we ondersteuning om deze rol effectief te vervullen."

Vervolgstappen

Er zijn al plannen om de aanpak van *Laten we nuchter blijven* door te ontwikkelen naar vapes. Ook wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een jongerenlabel waarin naar hen zal worden gecommuniceerd over hoe ze gezond, vitaal en fit hun leven kunnen vormgeven en welke leuke dingen daarvoor op het eiland beschikbaar zijn. De op alcohol gerichte campagne loopt tot de zomer. "Maar we denken dus al verder na over wat we na de zomervakantie kunnen doen", zegt Broeders, "omdat we wel zien dat dit een onderwerp is dat om een lange looptijd vraagt."

Ze noemde al het GALA en daarnaast is er ook het Nationaal Preventie Akkoord. Wordt hiermee vanuit de overheid voldoende gedaan om de problematiek die Goeree-Overflakkee nu aanpakt ook landelijk aan te pakken? Hierover is ze toch wel sceptisch. Ze vertelt: "We hebben contact gehad met longarts Wanda de Kanter, bekend van haar strijd tegen tabaksconsumptie. Zij vertelde hoe dit gefrustreerd wordt door de enorm sterke politieke lobby van de tabaksindustrie. Op het gebied van alcohol is die lobby net zo sterk. Het Engelse model voor een rookvrije generatie wordt hier helaas nog niet overgenomen. Je invloedssfeer als gemeente is beperkt als je beleid niet landelijk met effectieve maatregelen wordt ondersteund. Maar dat betekent natuurlijk niet dat we er als gemeenten niets aan moeten doen. De oplossing ligt voor ons in passende, effectieve preventie en in het organiseren van leuke dingen voor jongeren. Dat sluit helemaal aan bij het GALA en maakt het echt mogelijk tot een integrale aanpak te komen waarin alle partijen die erbij betrokken zijn hun rol pakken. We noemen het niet voor niets SamenZien." <<

[Home - Laten we nuchter blijven](#)

[Home - Samenzien : Samenzien](#)